

සියලු සංස්කෘතිය මෙන්ම ඒ හා බැඳුණා සියලු සාහිත්‍යය ද බෞද්ධාගම මුහුණුවරකින් යුතුව වැඩි වර්ධනය වූ බව නොරහසකි. මිහිඳු හිමියන්ගේ ලංකාගමනයෙන් පසු මෙරට සංස්කෘතික වශයෙන් මෙන්ම සාහිත්‍යමය වශයෙන් ද තුමන වර්ධනයක් ඇති වන්නට විය. සැබවින්ම මිහිඳු මහ රතනන් වහන්සේ මෙරටට වැඩ බුදු දහම ප්‍රචලිත කරවන්නට පෙර මෙරට කිසියම් ආකාරයක දියුණු යයි කිව හැකි සංස්කෘතියක් පැවතෙන්නට ඇති බවට සාක්ෂි තිබේ. ඊට පූර්වයෙන් විජය කුමරු සිය පිරිස සමඟ ලංකා-ඥවිජයට ගොඩ බඩන විට මෙහි විවිධ ගෝත්‍රික ජන කොට්ඨාස විසූ බවටත් ඔවුන් අතර ව්‍යවහාර

අනුමත නොවන ඇතැම් දේට උන්වහන්සේලා යොමු වීමේ ප්‍රවණතාවක් ඇති වන්නට විය. "කාව්‍ය නාටකාදී භර්ගිත විද්‍යා තමන් ගුණය යුතු. අනුන්ටද ගුණත්වය යුතු." යනාදී වශයෙන් දැක්වෙන පැරණි ලේඛන මගින් හිඳුන් වහන්සේලාගේ පැවැත්ම පිළිබඳ අවශ්‍ය පරිදි සීමා පැනවීමට සිදු විය. ඒ අනුව ගෙන බලන විට එකල සංඝයා වහන්සේලාගේ වගකීම හා කාර්යභාරය වි හිඳුන්ගේ හුදෙක් ධර්මය පිරිම මෙන්ම ධර්මය දෙසීම මගින් සමාජය නිවැරදි මගට යොමු කරවීමයි. එයින් බැහැරව, 'කාව්‍ය, නාටක' ආදියට යොමු වුවහොත්, 'භර්ගිත විද්‍යාවන්'

විද්‍යාව මෙහිදී ගිම්, ශ්‍රී රාමුල හිමි ආදී හිඳුන් වහන්සේලා ප්‍රමුඛ යතිවරයන් වහන්සේලා කිහිප සමාජමය සියලු පද්‍ය සාහිත්‍යය පෝෂණයට ප්‍රබල දායකත්වයක් දුන්නා සේම වර්තමාන සියලු ගීත සාහිත්‍යයට ද එවන් මනඟු මෙහෙවරක් ඉටු කරමින් සිටින හිඳුන් වහන්සේලා කිහිප තමන් වෙති. එපමණක් නොව උන් වහන්සේලා හුදෙක් පැවිදි පීචනයට, විනාශ්ථානවලට, ආගම දහමට පමණක් නොව වි වැඩ නොවසමින් සමාජය ගැන මනුෂ්‍ය වර්ගයා ගැන, පීචනය ගැන, මානා ශ්‍රේමය වැනි හැඟීම් ගැන විමසමින් නිර්මාණය කළ අගනා ගීත බොහෝ වෙයි. රමුකන සිද්ධාර්ථ ගිමියන්, පල්ලේගම හේමරතන

"පිපෙනා මලකට ගලනා දොළකට දැනෙනා බුදුගුණ නොදැනෙන මිහිසුති කොයි ලොව යන්නේ මරණින් පස්සේ පින් පවි එනවා අප පසු පස්සේ ඊට ගල් කුලකට

'සිංහල ගීත රචනයෙහි යතිවර දායකත්වය'

වූ කිසියම් සංස්කෘතියක් පැවති බවටත් මනා-විනය සාක්ෂි සපයයි. ඊට අමතරව, අතර පුරා විද්‍යාඥයින් සොයාගෙන ඇති සාක්ෂිවලට අනුව විජයගමනයට පෙර ද මෙරට දියුණු මනුෂ්‍ය ජනාවාස පැවති බව අනගනන්ට ඇත. එබඳු ශිෂ්ට සම්පන්න ජන පිරිසක් විසූ පසුබිමක යම් තරමකට හෝ දියුණු සත්විචිත ක්‍රම පැවති බවට ද අනුමාන කළ හැකිය. මෙලෙසින් බලන විට විජයවතරණයට පූර්වයෙහි මෙන්ම, මහින්දාගමනයට පෙර ද මෙරට සම් තරමක හෝ දියුණුව පැවති සංස්කෘතියක්, භාෂාවක්, සන්නි-වේදන ක්‍රම ආදිය නිබුණා යයි සිතන්නට බැර කමක් නැත.

එලෙසින් පැවති සමාජයක් හා ජනතාවක් වෙත බුදුගිමියන්ගේ දහම ගෙන එමින්,

"සමනාමයං මහාරාජ ධම්මරාජස්ස සාවතා තමෙට අනුකම්පාය පම්බුද්ධා ඉධාගතා"

යනුවෙන් අම්බසිංහල මහ සිට දේවාගමිපිය හිසේ මහරජුට මිහිඳු හිමියන් කළ ප්‍රකාශය අනුව ද ලංකා සමාජය වෙත බුදුදහම ගෙනවුත් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට සුදුසු තත්වයක් පැවති බව හෙළි වෙයි. ලංකාවෙහි ජනතාව කෙරෙහි අනුකම්පා පෙදුරුදරට, ධර්මරාජසාණන් වහ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රී සද්ධර්මය මෙරටට හඳුන්වා දීම එලෙසින් මිහිඳු හිමියන් විසින් සිදු කරනු ලැබීමත් සමඟ ලංකාවාසීන්ට පිරිසිදු බුදු දහමත් ඒ හා බැඳුණා අගනා සංස්කෘතියක් ගිම් විය. එතැන් පටන් සියලු සංස්කෘතිය වෙස-සිසිල් ආගමානුකූලව ඉදිරියට පැවත එමින් සමඟ සාහිත්‍යය හා අනෙකුත් කලාවන් ද ඊට අනුරූපව විකාශය වූ අයුරු දැකගත හැකිය.

බෞද්ධ හිඳුන් වහන්සේ එදා මෙදාතුර, විරාන් කාලයක් මෙරට සංස්කෘතික මෙන්ම සාහිත්‍යමය අතින් ද දියුණු තත්වයක් ඇති කර ලීමට උත් දායකත්වය අපරිමිතය. මුල් සාහිත්‍ය යුගයන්හිදී ලේඛන කලාව මෙන්ම රචනා කලාව ද බෙහෙවින්ම පෝෂණය වූයේ බුදු දහම විෂය කරගනිමිනි. ඒ සමගම එකල වැඩි විසූ විජය හිඳුන් වහන්සේලා, "පෙදෙත් බුදු සිරිත . බඩින් වත් සිරිත් ඇ. . ." යන සියබසිලකට හිසමය අනුව සාහිත්‍ය පොත පත සඳහා බුදු සිරිත උපයෝගී කොට ගත්හ. මෙතෙක් බලන කල සියලු සංස්කෘතියේ වර්ධනයට සමගාමීව සාහිත්‍යයේ දියුණුව ද සිදු වූයේ බුදු දහම පදනම් කරගනිමින් මෙන්ම බෞද්ධ යතිවරයන් වහන්සේලාගේ දායකත්වය ද පෙරදැර කොටගෙනය.

කවර සමාජයක් හෝ සංස්කෘතියක් වුව, කාලයාගේ ඇවෑමෙන් වෙනස්කම්වලට මුහුණ දීම නොවැළැක්විය හැකිය. එමෙන්ම විටින් විට සිදුවන බාහිර බලපෑම්, විදේශීය ආක්‍රමණ ආදිය සමඟ ඒවායේ කිසියම් තරමක පරිහානියක් සිදු වීම ද සනාතන ස්ථානවලට, සියලු සාහිත්‍යය දැමීදෝ, කුරුණෑගල, ගම්පහ, කෝට්ටේ ආදී යුගයන් පසු කර එමේදී විදේශීය ආක්‍රමණ හා අතිකුත් බලපෑම්වල අහිසි ප්‍රතිඵල වශයෙන් පිරිහී යාමේ ලක්ෂණ මතු වන්නට විය. ආගම වශයෙන් පලකා බලන විට ද හිඳුන් වහන්සේලාට මුහුණ පාන්නට සිදු වූ විවිධ අසහපත් සිදුවීම් හේතු කොටගෙන පිරිහීමේ තත්වයන් උදා වූ බවට සාක්ෂි බහුලය. එවන් කාල වකවානුවක් තුළ හිඳුන් සමාජය ඇතුළත යම් යම් ආකාරයේ අනුවිත ක්‍රියාකලාපයන්ට යොමු වීමේ අහඹය සමපන්න අවස්ථා උදා විය. සංඝ සමාජයේ උසස්, සිල්වන් පැවැත්ම වෙනුවට පීචනය පවත්වාගෙන යාම සඳහා හෝ වෙනත් හේතු අනුව බුදුදහමෙන්

යොමු වීමක් ලෙස සැලකුණි. මේ අනුව හිඳුන් වහන්සේලාට කාව්‍ය රචනය, නාට්‍ය සෛත්‍රයෙහි හිසැලීම වැනි දෑ අකැප දේ ලෙස සැලකුණා බව හැසේ. කෙසේ නමුදු සියලු සාහිත්‍යයෙහි එදා මෙදාතුර අගනා කාව්‍ය කෘති රචනයට බෞද්ධ හිඳුන් වහන්සේලා යොමු වූ ආකාරයත්, එමගින් සියලු සාහිත්‍යය පෝෂණය වූ ආකාරයත් මැනවින් හෙළි වේ. අතින් අතට ගෙන බලන විට එම කාව්‍ය හැම එකක්ම පාහේ බුදු සිරිත විෂය කරගනිමින් රචනා වූ හෙයින් එවැනි දේ උන් වහන්සේලාට අකැප ලෙස නොසැලකුණි.

ගිමියන්, මහාවාර්ථ පූජ්‍ය පානේගම ආචාර්යවරයන් වහන්සේලාට කාව්‍ය රචනය, නාට්‍ය සෛත්‍රයෙහි හිසැලීම වැනි දෑ අකැප දේ ලෙස සැලකුණා බව හැසේ. කෙසේ නමුදු සියලු සාහිත්‍යයෙහි එදා මෙදාතුර අගනා කාව්‍ය කෘති රචනයට බෞද්ධ හිඳුන් වහන්සේලා යොමු වූ ආකාරයත්, එමගින් සියලු සාහිත්‍යය පෝෂණය වූ ආකාරයත් මැනවින් හෙළි වේ. අතින් අතට ගෙන බලන විට එම කාව්‍ය හැම එකක්ම පාහේ බුදු සිරිත විෂය කරගනිමින් රචනා වූ හෙයින් එවැනි දේ උන් වහන්සේලාට අකැප ලෙස නොසැලකුණි.

මේ අතුරින් රමුකන සිද්ධාර්ථ ගිමියන් විසින් රචනා අගනා ගී පද රචනා දෙකක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින්, කලකට පෙර 'භර්ගිත විද්‍යා' ලෙස සැලකුණා මෙවන් විෂයකට අපේ ලේඛන ස්ථාමින් වහන්සේලා කොතරම් නම් සාහිත්‍ය දායකත්වයක් දී ඇද්ද යන්න විමසා බැලීම වටී.

ආදී යුගවල ලේඛන ස්ථාමින් වහන්සේලා බුදුගුණ හා බුදු සිරිත විෂය කොටගනිමින් සාහිත්‍ය නිර්මාණ බිහි කළාක් මෙන්ම ගුණ කයිරට ලේඛකයන් වහන්සේලා ද වැඩි වශයෙන් බුදු ගැණ වර්ණනා කරමින් රචනා ගී පද අපට හමු වෙයි. පූජ්‍ය රමුකන සිද්ධාර්ථ ගිමියන් නිර්මාණය කළ අගනා ගීත බොහෝ වෙයි. රමුකන සිද්ධාර්ථ ගිමියන්, පල්ලේගම හේමරතන

බෞද්ධ මට් පිටකට දැනෙනා බුදු ගුණ නොදැනෙන මිහිසුති කොයි ලොව යන්නේ මරණින් පස්සේ පින් පවි එනවා අප පසු පස්සේ

ඉර හඳ දෙපොළට මේ මහ පොළොවට දැනෙනා බුදු ගුණ නොදැනෙන මිහිසුති කොයි ලොව යන්නේ මරණින් පස්සේ පින් පවි එනවා අප පසු පස්සේ"

පද රචනය : පූජ්‍ය රමුකන සිද්ධාර්ථ ගිමියන් සංගීතය : ප්‍රචේදි රේමේචාය ගායනය : විහාරද මාලිගි බුලත්සිංහල

රමුකන සිද්ධාර්ථ ගිමියන් උක්ත ගී පද සංයෝජනයෙන් මුලික වශයෙන් මතු කර ලත්ගේ බුදුගුණ වැනුමකි. මෙය හුදෙක්, ගතානුගතී ලෙස කෙරෙන බුදුගුණ වර්ණනාවක් නොවන බව පැහැදිලිය. මෙහිදී සිද්ධාර්ථ ගිමියන් විශේෂයෙන් ඉස්මතු කර දක්වන්නට යොමු වී ඇත්තේ බුදුගුණ නොදන්නා, නොසැලකන, එමෙන්ම ඊට අනුකූලව දිවි නොගෙවන පුහුදුන් මිහිසුන් මතු අත්බවේදී, ගැනගොත් මරණින් පසු කොතරක යාමට අපේක්ෂා කරනවාද යන්න මෙතැනදී ධර්මපදයේ මුල් ගාථා දෙකෙන් කියවෙන

"මනෝප්‍රබ්බංගො ධම්මා මනො සෙරීධා මනොමයා මහභා වෙ පදුට්ඨෙත"

